

Začíná **říjen**, dny se zkracují, příroda a hlavně stromy se odvíjejí do podzimních barev. Za pár dnů, 20 října oslavíme **DEN STROMŮ**. V sobotu 15. září jsme zahájili osvětovou kampaň **STROMY a MY**. Nenechtejte si ujít některou z akcí: Výstava na stromech, oslavy Dne stromů a Stromy pro Rochus (str. 4).

Do 26. října můžete zasílat nominace do XVIII. ročníku **Ceny za přínos rozvoji EVVO ve Zlínském kraji**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/cena-evvo>

Ve druhé polovině října připravujeme tradiční **setkání školních koordinátorů EVVO v MŠ a mateřinek ze sítě Mrkvička** (17.–18. 10.). Pokračují dny otevřených dveří a slavnosti na farmách či u regionálních výrobců.

Nejvýznamnější podzimní akcí je **XVIII. Krajská konference o EVVO**, letos na téma VODA – život v každé kapce. Na každého účastníka čekají kromě referátů, prezentací a workshopů též nové publikace a materiály (str. 2).

Z významných dnů připomínáme: 1. října Mezinárodní den kávy, 2. října Světový den hospodářských zvířat, 4. října Mezinárodní den ochrany zvířat, 5. října Světový den učitelů, 7. října Světový den za důstojnou práci, 16. října Světový den potravin, 17. října Mezinárodní den za odstranění chudoby, 20. října Den stromů

Pokud se vám činnost LÍSKY líbí, podpořte nás prostřednictvím **Klubu LÍSKY**. Veškeré klubové příspěvky směřují na osvětové kampaně LÍSKY (viz str. 4).

Připravili jsme pro Vás rozesílku s číslem 15/2018. Některé texty se pravidelně opakují, slouží jako rychlý zdroj informací. **Nové texty jsou označeny ikonkou**

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Nabídka specializačního studia pro koordinátory EVVO
- 2 Setkání sítě Mrkvička a školních koordinátorů v MŠ, pozvánka
- 3 Kalendář akcí kampaň STROMY a MY
- 4 XVIII. Krajská konference o EVVO, pozvánka
- 5 Cena EVVO 2018, nominační list

Klub LÍSKY

Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Učíme se venku

Otevřený společný projekt a kampaň více organizací. LÍSKA je jednou z nich. Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí. Chceme, aby se učení venku stalo běžnou součástí výuky v našich školách a zažívalo ho každé dítě.

www.ucimesevenku.cz

Akce do DIÁŘE:

říjen	Otevřené neděle na Envicentru Pro krajinu ve Vysokém Poli , 13–17 hod. http://www.envicentrum.eu
15.9.–31.10.	Osvětová kampaň Stromy a my http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
Středa 3. října	Férová kavárna LÍSKY s příběhem Renaty Lažové www.liska-evvo.cz
So – So 6.–13. října	Výstava na stromech, IV. ročník , www.vystavanastromech.cz
St – Ne 10.–14. října	Zelená dovolená , www.hostetin.veronica.cz
Čt – So 11.–13. října	44. ročník mezinárodního filmového festivalu EKOFILM www.ekofilm.cz
Sobota 13. října	Hospodářský den na ekofarmě Agrofyto Lidečko, okr. Vsetín www.agrofyto.cz
St – Čt 17.–18. října	Setkání sítě Mrkvička a koordinátorů EVVO v MŠ , Hájenka Semetín, Vsetín, www.liska-evvo.cz
Čt – So 18.–20. října	Ekologická olympiáda středoškoláků
Pátek 9. listopadu	Vsetín proti chudobě , www.liska-evvocz
Čtvrtek 15. listopadu	XVIII. Krajská konference o EVVO , hlavní téma VODA – život v každé kapce, UTB Zlín http://www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference

XVIII. Krajská konference o EVVO

Tradiční akreditovaná vzdělávací akce na podporu krajského systému EVVO ve Zlínském kraji.

TÉMA: **Voda – život v každé kapce**

Zlín, 15. 11. 2018, prostory Fakulty technologické, UTB Zlín

REFERÁTY, DÍLNY A PREZENTACE PŘIPRAVUJÍ:

- František Šulgan, Správa CHKO Beskydy: **Co se děje v naší krajině – vliv zásahů člověka v krajině na vodní cyklus a klima.**
- Helena Nováčková, Lipka Brno: **Poklad ze studánek. Velikonoční ostrov.**
- Dana Křivánková, Lipka Brno: **Voda v zahradě – jak funguje dešťová zahrada.**
- Jan Froněk, TEREZA Praha: **Tajemství vody v lese.**
- Marie Petrů, VIS Bílé Karpaty: **Učíme se s POLY o vodě. Společně objevujeme vodní svět.**
- Petr Chmelař, Povodí Moravy, s.p.: **Vzdělávání o vodě optikou Povodí Moravy, s.p.**
- Jan Růžička, UTB Zlín: **Pitná voda a patogenní mikroorganismy. Mikrobiologický rozbor pitné vody.**
- Jan Husák, Muzeum regionu Valašsko: **Voda v krajině a multimédia.**

NOVINKA:

Dopolední program proběhne paralelně ve dvou sekcích:

Sekce A

pro MŠ a I. stupeň ZŠ

Sekce B

pro II. stupeň ZŠ a SŠ

www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference

FÉROVÁ KAVÁRNA LÍSKY S PŘÍBĚHEM

Renaty Lažové,
maminky a majitelky značky
Lázkový stěhací hračky

O ŽIVOTĚ S HANDICAPEM, INTEGRACI, REHABILITACI I SOCIÁLNÍM PODNIKÁNÍ.

termín: 3. října 2018
17–19 hodin

MÍSTO: LÍSKA,
Dolní náměstí 429, Vsetín
(rohová budova vedle Petrkličce, 1. patro,
vchod z ulice Mostecká kolem prodejny kol,
dvorem ze zadní části budovy, nebo od OSSZ)

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz
605 806 840

VÝROBA DŘEVĚNÝCH PÍŠŤALEK A LŽIČEK

WESTERN SALOON U WILLYHO

**Pulčín
sobota
6. října 2018
od 10 do 15 h.**

Můžete si pod dohledem zkušených řezbářů vyřezat dřevěnou píšťalku, lžičku nebo jiné drobné předměty.

ORGANIZÁTOREK: OBCANSKÉ SDRUŽENÍ OCHRANCI PŘÍRODY
VLÁDAKÉ NEZISKOVÉ ALEKŠE ŠTĚPÁNKOVY POD PŘEDSEDSKTV
PŘEDSEDA: OBCANSKÉ SDRUŽENÍ OCHRANCI PŘÍRODY
A SPORTU PULČÍN, OBCANSKÉ SDRUŽENÍ

OSOP

BLIŽŠÍ INFORMACE: osop.pulcin.cz

Srdečně Vás zveme!

Hospodářský

den na ekofarmě Agrofyto

49.1981028N, 18.0505667E

Sobota 13. říjen 2018

areál Lidečko | 10 – 16 hod.

Vstup zdarma | Akce se uskuteční ve stodole za každého počasí

- Těšit se můžete na cimbálovou muziku Lidčan.
- Pro děti je připraven oblíbený senšček, loutkové divadlo z Uherského Brodu a program **Odkud se bere jídlo s LÍSKOU.**
- Možnost nákupu bioproduktů a řemeslných výrobků.
- **Hovězí speciality a mléčné produkty** z naší farmy.
- Komentovaná **prohlídka** hospodářství.

Agrofyto
Ekofarma Lidečko

IS KOPANICE, Místní akční skupina, Ministerstvo zemědělství, Zemědělský svaz České republiky, Líska

Výstava na stromech

výroba bot v indické Agre

VERNISÁŽ s programem a Férovou kavárnou
5. 10. 2018,
15.00–16.30 hodin

Vsetín, Dolní náměstí • 6.–13. 10. 2018 • www.liska-evvo.cz

Výstava na stromech

výroba bot v indické Agre

VERNISÁŽ s Férovou kavárnou
6. 10. 2018,
14.00–15.00 hodin

Vsetín, park u zámku • 6.–13. 10. 2018 • www.kostka-skola.cz

Líska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 15/2018

strana 2

Aktuality

Noc vědců Zlín ožije vědou!

Jediná noc v roce, kdy se stovky vědeckých institucí a univerzit otevrou veřejnosti, je opět tady a Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně u toho nebude chybět.

Věděli jste, že kontaktní čočky, remoska nebo trhavina semtex jsou vynálezy českých vědců? Přijďte si s námi připomenout tyto úspěchy, protože letošní ročník Noci vědců se ponese v duchu oslav 100 let české vědy.

UTB Zlín, FAKULTA TECHNOLOGICKÁ | 16:00–21:00 hodin

Vyhlášení Ceny za přínos k rozvoji EVVO ve Zlínském kraji za rok 2018

Návrh na nominaci v 10 kategoriích může podat kterákoliv fyzická či právnická osoba prostřednictvím úplně a správně vyplněného formuláře a v uvedeném termínu. Nominace bude posuzovat řídicí výbor LÍSKY, posílený o nezávislé osobnosti. O nominaci budou jednotlivci i organizace osobně informováni.

Nominace budou zveřejněny a ceny předány na XVIII. Krajské konferenci o EVVO ve Zlíně, 15. listopadu 2018,
<http://www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference>

Formulář pro nominaci v příloze, nebo na
<http://www.liska-evvo.cz/doc/cena-evvo-1>

MĚNÍME SVĚT?

2. Národní konference environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství

Ve středu 10. 10. 2018

v Univerzitním kině Scala v Brně, Moravské nám. 127/3

Stejně jako jiné obory i environmentální výchova potřebuje mít své příležitosti pro setkávání a dialog různých proudů a aktérů. Jedině tak se může jako celek zkvalitňovat a rozvíjet. Počínaje rokem 2017 jsme proto zahájili pořádání výročních konferencí EVVO a EP a chceme, aby se staly vrcholnou akcí pro klíčové aktéry oboru a zároveň příležitostí, která pomůže lépe představit náš obor veřejnosti.

<http://konference-evvo.cz/>

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

Prodej fairtradových komodit na českém trhu loni výrazně vzrostl, každý obyvatel ČR vypil v roce 2017 téměř šest šálků fairtradové kávy

Objemy klíčových fairtradových surovin spotřebovaných na českém trhu v roce 2017 ve srovnání s předchozím rokem výrazně vzrostly. „U kávy, která je jakousi vlajkovou lodí Fairtrade, jde o nárůst o šestnáct procent, prodej výrobků s fairtradovým kakaem vzrostl dokonce o více než sto třicet procent,“ říká Hana Malíková, ředitelka Fairtrade Česko a Slovensko.

Další podrobnosti, včetně informací o tom, kolik peněz z tzv. fairtradového příplatku získali farmáři z rozvojových zemí díky prodejem fairtradových komodit v ČR v roce 2017, najdete zde: Tisková zpráva zaří <https://www.fairtrade-cesko.cz/#!media>

Projekt ukazuje žákům, že práce v zemědělství může být zajímavá i perspektivní

Zvýšit zájem žáků o studium zemědělských oborů a zaměstnání v zemědělském sektoru i navazujících oborech je smyslem projektu nazvaného „Pomozte nám zachránit farmáře, jeho příběh minulý a budoucí!“, který od 1. ledna letošního roku realizují Agrární komora Zlín, Zlínský kraj a spolek Líska za finanční podpory Ministerstva zemědělství. Navazuje přitom na pilotní projekt realizovaný v loňském roce.

„Zatímco vloni jsme se zaměřovali na žáky 8 a 9. tříd, letos jsme naše aktivity rozšířili i na první stupeň základních škol s cílem ukázat dětem, kde se bere jídlo a jak se vyrábí jednotlivé potraviny. Děti díky tomu mají možnost navštívit zemědělské farmy nebo například mlékárnu, kde mohou zhlédnout výrobu sýrů. Dobrou zprávou je, že to děti zajímá a baví je to,“ informovala radní Zlínského kraje pro zemědělství a životní prostředí Margita Balaščíková.

Oblast zemědělství i potravinářství se dlouhodobě potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil. Proto je potřeba hledat cesty, jak mladé lidi a zejména pak žáky posledních ročníků základních škol motivovat k tomu, aby si obory vztahující se k těmto oblastem vybrali ke studiu. Právě k tomu má napomoci tento projekt, který mladým lidem ukáže, že práce v agrárním a potravinářském sektoru může být v mnoha ohledech zajímavá i perspektivní.

„V loňském roce jsme pro 8. a 9. ročníky ZŠ uspořádali osm besed a stejný počet exkurzí na farmy, kterých se zúčastnilo 455 žáků. Vytvořili jsme dvě elektronické publikace, tři videa, tematické noviny, pracovní listy a tematické desky, brožury a letáky,“ shrnula Jana Brázdilová, ředitelka Agrární komory Zlín.

Mezi hlavní aktivity projektu v letošním roce patří kromě již zmíněných i celoroční projekt „Moje farma = moje firma“ pro žáky druhého stupně ZŠ, během kterého si žáci založí svůj fiktivní podnik (farmu), vedenou jako reálnou společnost a simulující skutečné procesy, produkty a služby.

„Díky tomu, že na projektu velmi dobře spolupracujeme s Agrární komorou Zlín, máme jedno z nejlepších hodnocení z ministerstva zemědělství, co se realizovaných projektů v této oblasti týká,“ uzavřela radní Margita Balaščíková.

Zpracoval: Jan Vandík, www.kr-zlinsky.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 15/2018

strana 3

Zdroje (nejen) pro EVVO

Grantový program Zelené oázy, který společně vyhlásují Nadace Partnerství a společnost MOL, Česká republika.

O granty ve výši až 140.000 Kč mohou žádat obce, školy, spolky a další organizace. O grant můžete žádat do 31. října.

Kontakt: Zuzana Šeptunová, e-mail: zeleneoazy@nap.cz, tel.: 515 903 115

Aktuální výzvy MŽP:

Přířez EVVO, https://www.mzp.cz/cz/evvo_vyzva_ctyri_2018

Národní síť EVVO,

https://www.mzp.cz/cz/evvo_vyzva_pet_2018

Výzvy Erasmus plus

www.ef-czech.cz/erasmus/

Výzva Nadace VIA „Živá komunita“ – program podporující aktivní lidi, kteří chtějí zlepšit život ve své sousedské komunitě. Cílem programu je zlepšování veřejného prostoru a mezilidských vztahů v sousedských komunitách a posilování jejich soběstačnosti, www.nadacevia.cz/ziva-komunita/

Náměty, doporučení a inspirace

- **Ochrana přírody, nejčastější dotazy:**
www.ochranc.cz/inpage/nejcastejsi-dotazy/
- **STOP palmovému oleji,**
www.stoppalmovemuoleji.cz/

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

- **Učíme se VENKU.** NOVINKA: STAHAJTE materiály na jednom místě a rychleji vyrazte s dětmi VEN.
<http://ucimesevenku.cz/stahuji/>

Osvětové kampaně LÍSKY

Pochtivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (duben)

Pochtivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (květen)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (květen – červen)

Stromy a my (září – říjen)

Po dobu trvání dané kampaně vám poskytneme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi, pozveme vás na programy, výstavy, dny otevřených dveří, semináře a exkurze. Čekají vás slavnosti, pikniky, snídaně, soutěže i zajímavá setkání na mnoha místech našeho regionu.

STROMY a MY (15. září – 31. října)

Garantem kampaně je Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,

www.parkrochus.cz

Hlavní akcí je oslava Dne stromů (připadá na 20. října).

Kalendář všech akcí v příloze.

Do kampaně se můžete zapojit sdílením akcí a informací, uspořádáním vlastní akce. Doporučujeme:

- výlety a exkurze • besedy a výstavy • tematické a projektové dny • výukové programy • soutěže • slavnosti stromů s piknikem a ochutnávkou místních dobrot • výsadbu stromů a keřů • úklid a péči o zeleň u školy, v obci či na vlastní zahradě

Nezapomeňte o své akci informovat ostatní.

Pošlete pozvánku nebo plakát na infoevvo@seznam.cz

<http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

8. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ
STROMY a MY

15. 9.–31. 10. 2018

Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji

	NÁZEV AKCE - MÍSTO KONÁNÍ	POŘADATEL - KONTAKT
	Výukový program <i>Strom a jeho duše</i> Zahrada SVČ Klubko nebo dle domluvy Zlínský kraj	CEV Zabka při SVČ Klubko Staré Město, p.o. www.cevzabka.xf.cz
	Jablečná slavnost Hostětín	ZO ČSOP Veronica www.hostetin.veronica.cz • www.jablecna-slavnost.cz
	Fotograficko-výtvarná soutěž pro děti Stromy a my DDM Uherský Ostroh	DDM Uherský Ostroh, p.o. www.ddmpastelka.cz
	Program Pojmenuj svůj strom DDM Uherský Ostroh	DDM Uherský Ostroh, p.o. www.ddmpastelka.cz
	Výstava na stromech – vernisáž s programem Dolní náměstí, Vsetín, od 15 hodin	LÍSKA, z.s., Masarykova veřejná knihovna Vsetín, NaZemi www.liska-evvo.cz
	Výstava na stromech Dolní náměstí, Vsetín	LÍSKA, z.s., Masarykova veřejná knihovna Vsetín, NaZemi www.liska-evvo.cz
	Výstava na stromech Park u zámku, Vsetín	Střední škola KOSTKA Vsetín, Muzeum regionu Valašsko www.kostka-skola.cz
	Den stromů Zámek a park Lešná u Valašského Meziříčí	Muzeum regionu Valašsko, p. o. www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/programy-pro-skoly/den-stromu/
	Výtvarná soutěž: Paměť stromů Přírodovědné centrum TRNKA	Přírodovědné centrum TRNKA při Domě dětí a mládeže Uherské Hradiště www.ddmskulka.cz
	Setkání sítě Mrkvička a koordinátorů EVVO v MS Hájenská Semetín, Vsetín	LÍSKA, z.s., ALCEDO Vsetín www.liska-evvo.cz
	Den stromů Jezuitská zahrada Uherské Hradiště (9:00–13:00)	Přírodovědné centrum TRNKA při Domě dětí a mládeže Uherské Hradiště www.ddmskulka.cz
	Den stromů Panská zahrada, Vsetín (v případě nepříznivého počasí se akce ruší)	Alcedo – středisko volného času Vsetín www.alcedovsetin.cz
	Stromy pro Rochus Park Rochus Uherské Hradiště	Park Rochus, o.p.s. www.parkrochus.cz
	Metodické listy do výuky či plakáty k tématu můžete získat v LÍSCĚ infoevvo@seznam.cz	

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. www.facebook.com/Stromy_a_my

UŽITEČNÉ ODKAZY: <http://stromroku.cz> • [www.mezistromy.cz](http://mezistromy.cz) • www.dendrologie.cz • www.arboristika.cz • www.stromyzivot.cz • www.zapomenuotedrudu.cz • www.stare-odrudy.cz • www.evocne-stezky.cz • www.pamatnestromy.cz • www.starestromy.cz • www.nadacepartnerstvi.cz/krajina-stromy-a-voda/Stromy

HLAVNÍ GARANT:
Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
tel.: 576 776 552 • e-mail: info@parkrochus.cz

Liska

Zlínský kraj

Liska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 15/2018

strana 4

Náměty, doporučení a inspirace

Les ve škole

Učíte na druhém stupni ZŠ nebo tam máte děti? Chtěli byste, aby se víc učily venku a poznávaly přírodu zblízka? Máme pro Vás novou metodiku pro sedmáky (a nejen pro ně).

Všichni máme na dosah interaktivní učebnici, silné zážitky, inspiraci k tvoření i místo pro uvolnění ve výuce. Vše můžeme zažít za školou. Stačí vyrazit na chvíli ven. Zelené ostrovy kolem nás nabízí víc, než si myslíme. Získejme novou interaktivní učebnu zdarma pro každou školu. Odkryjme se studenty, jak díky nám lidem vzniká tzv. „Nová divočina“.

Mrkněte na nové video Les ve škole:

<https://www.youtube.com/watch?v=VMIB1eKYPdE&feature=youtu.be>

Pomůcky pro polytechnické vzdělávání Učíme se s POLY

V LÍSCĚ máme výukové sady pomůcek, například na téma VZDUCH, SLUNCE, VODA a ZEMĚ pro polytechnické vzdělávání v MŠ.

V případě zájmu o pomůcky pro polytechnické vzdělávání ve vaší MŠ nás neváhejte kontaktovat. Financování je možné v rámci aktivit MAPII či „šablon“.

Projekt Pomozte nám zachránit farmáře, jeho příběh minulý i budoucí

V září jsme zahájili besedy na školách pro osmáky a devátáky základních škol. Celkem navštívíme 8 škol v regionu.

Žáci prožijí hru Opuštěné pole, seznámí se životem na farmě očima farmářky a získají přehled a cenné rady o možnostech studia na středních školách.

V dalších týdnech vyjedou žáci na exkurzi na farmy, aby viděli hospodářství v praxi.

Pro žáky z I. stupně pokračují exkurze „Jedeme na farmu“.

V říjnu budeme pracovat na tvorbě výukového programu pro I. stupeň ZŠ „Můj den na farmě“ a celoročním programu pro žáky II. stupně „Moje farma = moje firma“ (pro školní rok 2019/2020).

Sledujte náš facebook.

Více již brzy na novém webu

www.pomoztenamzachranitfarmare.cz

Zapojte se a sledujte iniciativu Ministerstva životního prostředí #dostbyloplastu

Více na https://www.mzp.cz/cz/news_181906

Zapojte se do kampaně #Nepetuj a sdílejte video.

Více na www.nepetuj.cz

Videoklip vytvořilo Fantail video – www.fantail.cz

Nahrávání, Mix a Mastering: Radek Žák/Amaro Records

www.radekzakaudio.com

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady**, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu**, www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. **Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.**
- **Školní zahrada.** Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada**. V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete interaktivní mapu školních zahrad, kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovny ve Zlínském kraji**
Iniciativa na podporu semenaření a sdílení osiva ze zahrádek seminkovny.com
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín, e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín, www.hostetin.veronica.cz

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Nový kurz akreditovaného specializačního studia pro školní koordinátory EVVO v MŠ, ZŠ, SŠ i SVČ.

Zajímavý, inspirativní a praktický kurz se zkušenými lektory ve skupině stejně zaměřených učitelů.

Splňuje požadovanou akreditaci a je možné jej hradit také z šablony. Jedná se o studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy – v souladu s § 9, odst. 1, písm. d) vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systémem pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. („specializační studium“).

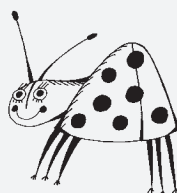
Rozsah 250 vyučovacích hodin přímé výuky. Účastníci získají: osvědčení, sadu materiálů do výuky.

Mapujeme zájem, tak se ozvěte. Nabídka v příloze.

Kontakt: koutna.iva@seznam.cz, tel.: 605 806 840

březen 2019
– září 2020

Hájenka Semetín,
Vsetín s výjezdy
na organizace
ve Zlínském kraji

Setkání sítě Mrkvička, mateřských škol se zájmem o EVVO a koordinátorů EVVO v MŠ.

17.–18. 10. 2018

Hájenka Semetín,
Vsetín

Workshop Práce s přírodními materiály a řemesla (proutí, sláma, textil, ovčí vlna apod.)

listopad 2018

Vsetín

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektu na získání finančních zdrojů,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny,
- přírodní zahrada – plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků, úprava, didaktické využití pro rozmanité aktivity, vč. architektonických návrhů architektů,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840

infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí.

Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>

- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je **ALCEDO** – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Podzimní setkání mateřinek a sítě Mrkvička na Hájence Semetín

Tradiční vzdělávací akce, na které Vám představíme aktivity, pomůcky a metodiky z projektů a programů LÍSKY, ALCEDA, Přírodovědného centra Trnka při DDM Uherské Hradiště i partnerských organizací.

TERMÍN: středa 17. 10. 2018, od 10.30 hodin – čtvrtek 18. 10. 2018, do 13 hodin

MÍSTO: Hájenka Na novém světě, Semetín, Vsetín

DOPORUČENO: vedení a učitelé MŠ, dětských skupin, lesních školek a klubů, školní koordinátoři EVVO v MŠ

Účastníci získají sadu materiálů, vč. publikace *Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem* či metodik k činnosti v zahradě.

TÉMATA: polytechnické vzdělávání, stromy, ptáci, zahrada, smyslové vnímání přírody, celoroční náměty k objevování přírody se skřítkem Lískáčkem a další.

LEKTORŮ: Iva Koutná, Lenka Pavelčíková, Lukáš Kamas, Kamila Křupalová

ON LINE přihlašování zde:

<http://www.liska-evvo.cz/doc/setkani-site-mrkvicka-a-materskych-skol-1>

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 15/2018

strana 6

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Výukové programy pro MŠ i ZŠ nabízí:

- Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,
<http://www.cevzabka.xf.cz/vp.html>
- Centrum Veronica Hostětín,
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- Ekocentrum Chrpa při DDM Uherský Brod
www.ddmub.cz
- Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole
www.prokrajinu.eu
- LÍSKA, z.s.
www.liska-evvo.cz
Výukový program Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hrajě o původu a zpracování potravin. Pro třídy na I. stupni ZŠ a ŠD v regionu.
www.liska-evvo.cz/doc/z-farmy-na-nas-stul-1
Výukové programy a exkurze z projektu Agrární komory Zlín a LÍSKY „Pomozte nám zachránit farmáře, jeho příběh minulý i budoucí“
Beseda o zemědělství s exkurzí na farmu (7.–9. ročník ZŠ), exkurze Jedeme na farmu (I. stupeň ZŠ), výukový program Můj den na farmě (2019), tematický Školní farmářský den a další programy.
Informace na infoevvo@seznam.cz, tel.: 605 806 840.
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalasko.cz
Zámek Lešná u Valašského Meziříčí,
<http://www.muzeumvalasko.cz/objekty/zamek-lesna/programy-pro-skoly/>
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,
www.parkrochus.cz
- Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,
www.ddmsikula.cz
- Skřítek, z.s., Holešov
www.skritek.org
- Středisko volného času Rožnov pod Radhoštěm
www.svcroznov.cz
- Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,
www.bilekarpaty.cz/vis

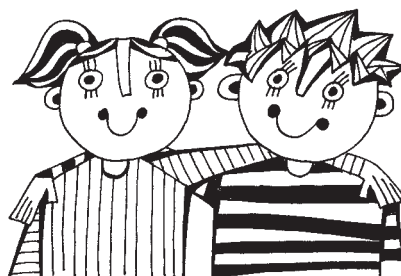

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- Ekologická olympiáda středoškoláků,
18.–20. 10. 2018, Envicentrum Vysoké Pole,
www.prokrajinu.eu

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

- Fairtradové školy
www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- Světová škola
www.svetovaskola.cz
- Globální rozvojové vzdělávání
Náměty a projekty do výuky získáte na
www.globalnirozvojovetzdelavani.cz
- Odpovědná škola
www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola
Více o iniciativě na webu a Facebooku,
www.skutecnezdravaskola.cz

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Muzeum v přírodě Rochus
<http://www.parkrochus.cz/doc/12/>
výukové programy a exkurze na
<http://www.parkrochus.cz/doc/294/>
- 1415 Baťův institut Zlín,
www.14-15.cz
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,
www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum regionu Valašsko,
www.muzeumvalasko.cz
- Valašsko muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,
www.vmp.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí.

Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

■ Fair trade v práci: minikampaň Fairtrade Česko a Slovensko, #FairtradeVpraci

My v LÍSKA jinou než fairtradovou nepijeme a nepodáváme a rádi budeme zásobovat i vaše hrnečky. Stačí se ozvat na adresu infoevvo@seznam.cz. Poradíme i dovezeme.

■ Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSKA.

<http://www.liska-evvo.cz/doc/kancelar-lisky>
infoevvo@seznam.cz

LÍSKA je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

LÍSKA je místním podporovatelem **fair trade**,

http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

LÍSKA má **Status pozorovatele Fairtrade Česko a Slovensko**,

<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>

Jak poznáte fairtradové výrobky

Nejsnadněji podle modrozelené certifikační známky FAIRTRADE® přímo na obalu produktu. Existuje však i zboží bez certifikační známky, které také naplňuje principy fair trade. Rozpoznat ho není pro spotřebitele úplně snadné, proto doporučujeme navštívit www.nazemi.cz/cs/jak-poznat-fair-trade

Příběh bot

Podívejte se do fotogalerií na webu www.pribehbot.cz, jak vznikly možná i vaše boty. Zkuste si poskládat účtenku a zjistit, kdo na botách vydělá nejvíc. Dozvíte se taky, kdo za problémy v obuvnickém průmyslu může a co s tím můžete udělat vy sami. Pusťte si rovněž videa o výrobě bot v Čechách nebo o přístupu jedné z uvědoměných spotřebitelek k nákupu bot.

LÍSKA má novou adresu

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká kolem prodejny kol – ze zadní části budovy, od OSSZ).

OTEVŘENO: pondělí – čtvrtek, 8.30–16.00 hodin.

Najdete zde obchůdek s fairtradovými výrobky (káva, čaj, kakao, čokolády, koření atd.), sirupy z Hostětína, ručně šitými Lukášovými hračkami a knihovnu s posezením.

www.liska-evvo.cz

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků. Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska**.
www.iskopanice.cz

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:

Bezobaláč Zlín,

Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874,
prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,

Dlouhá 211, Uherské Hradiště,
tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vedomi-bezobalovy-obchudek

Bezobalov,

Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště,
tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherske-Hradieste

Bez Uherský Brod,

Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Českův mlýn,

Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250,
ceskuvmlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem,

Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240,
hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie,

Svárov 714, Vsetín,
www.facebook.com/Delizia-Rozlevana-EKO-drogerie

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDEĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcky k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z ovocného sadu**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z lískového lesa**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem**, Lenka Pavelčíková, cena 190 Kč
- **Metodické listy Jak učít POLY, 4 ML Život v půdě**, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Objednávky na infoevvo@seznam.cz

- **Lískové osvětové kampaně** <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>
- **Přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete v Kalendáři akcí na webu Lísky <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učít POLY
Sdružení Líska / Pomozte nám zachránit farmáře
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

